

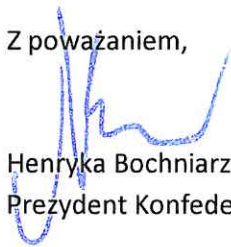
Warszawa, 21 stycznia 2019 r.
KL/34/13/DG/2019

Pan
Jerzy Kwieciński
Minister Inwestycji i Rozwoju

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z trwającymi pracami nad *projektem ustawy o dostępności*, w nawiązaniu do pisma DZF-XIII.7461.123.2018.JG, pragnę przekazać w załączeniu, stanowisko Konfederacji Lewiatan.

Z poważaniem,

Henryka Bochniarz
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załączniki:

Stanowisko Konfederacji Lewiatan w sprawie projektu ustawy o dostępności.

Stanowisko Konfederacji Lewiatan w sprawie projektu ustawy o dostępności.

Konfederacja Lewiatan pragnie zająć stanowisko do projektowanego art. 22 ustawy, w którym nadaje się nowe brzmienie art. 18 a ustawy o radiofonii i telewizji (t. j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1414, ze zm.), dalej „urt”. Otóż podkreślić należy, że obowiązki nadawców w zakresie zapewniania dostępności audycji dla osób niepełnosprawnych zostały w znaczący sposób rozszerzone na mocy ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2018 r. poz. 915), która weszła w życie dnia 1 stycznia 2019 r.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji nadawcy programów telewizyjnych, są obowiązani do zapewniania dostępności audycji dla osób niepełnosprawnych z powodu dysfunkcji narządu wzroku oraz osób niepełnosprawnych z powodu dysfunkcji narządu słuchu, przez wprowadzanie udogodnień dla osób niepełnosprawnych, tak aby co najmniej 50% kwartalnego czasu nadawania programu, z wyłączeniem reklam i telesprzedaży, posiadało takie udogodnienia.

Ponadto, nadawcy zostali zobowiązani do:

- a. informowania odbiorców o terminie, czasie emisji i czasie trwania audycji zawierającej udogodnienia oraz o
- b. rodzajach tych udogodnień.

Z kolei, na podstawie delegacji zawartej w art. 18a ust. 2 urt, zostało wydane Rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 15 listopada 2018 r. (data wejścia w życie – 1 stycznia 2019 r.), które określa szczegółowo m.in.:

- a. rodzaje udogodnień dla osób z dysfunkcjami;
- b. udział poszczególnych rodzajów udogodnień w łącznym czasie nadawania programu;
- c. zróżnicowany udział udogodnień w zależności od charakteru i rodzaju programu telewizyjnego;
- d. obniżone udziały poszczególnych rodzajów udogodnień z uwzględnieniem: sposobu rozpowszechniania i liczby mieszkańców w zasięgu programu, specjalizacji programu, udziału programu w widowni;

- e. sposób informowania odbiorców o terminie, czasie emisji i czasie trwania audycji zawierających udogodnienia dla osób z dysfunkcjami oraz rodzaju tych udogodnień.

Należy podkreślić, że obowiązek zapewnienia odpowiedniego udziału udogodnień dla osób z dysfunkcjami spoczywa także na dostawcach audiowizualnych usług medialnych na żądanie. Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 47g urt – „*podmioty dostarczające audiowizualne usługi medialne na żądanie dążą do stopniowego zapewniania dostępności dostarczanych audycji dla osób niepełnosprawnych z powodu dysfunkcji narządu wzroku oraz osób niepełnosprawnych z powodu dysfunkcji narządu słuchu, poprzez wprowadzanie odpowiednich udogodnień dla osób niepełnosprawnych*”.

Mając na uwadze powyższe, kompleksowe uregulowanie problematyki udostępniania udogodnień dla osób z dysfunkcjami w działalności dostawców usług medialnych, stoimy na stanowisku, że nie ma potrzeby wprowadzania dalszych zmian do urt.

Projekt ustawy zakłada w art. 22 znaczący wzrost udziału udogodnień (audiodeskrypcji oraz napisów dla niesłyszących) w kwartalnym czasie nadawania w latach 2025 – 2028, przewidując osiągnięcie docelowego poziomu udogodnień w roku 2028 na bardzo wysokim poziomie 95%.

Projektowane rozwiązanie stanowi kolejne, poważne zwiększenie poziomu obciążeń nadawców w zakresie udogodnień dla niepełnosprawnych w stosunku do niedawno wprowadzonych nowych wymogów, obowiązujących w zwiększonym wymiarze począwszy od dnia 1 stycznia 2019 r.

Rozumiejąc, że projektowane rozwiązanie służy ważnym społecznym celom, zwracamy uwagę na aspekt związany z wysokimi kosztami, jakie niesie jego realizacja dla nadawcy. Jest to element istotny z punktu widzenia prowadzenia działalności nadawczej w pewnym i stabilnym otoczeniu gwarantowanym przez stanowione prawo, zwłaszcza w kontekście już zwiększonych obowiązków nałożonych na nadawców z początkiem bieżącego roku.

W naszej ocenie rozwiązanie zakładane w projekcie ustawy wprowadza nadmierne i nieproporcjonalne obowiązki dla nadawców, mając w szczególności na uwadze postanowienia znowelizowanej dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych z dnia 14 listopada 2018 r.

Zgodnie z pkt 22 preambuły „Wymaganie dostępności powinny być spełnianie stopniowo i w sposób ciągły, z uwzględnieniem charakteru usług i nie dających się uniknąć przeszkód, które uniemożliwiają pełną dostępność, takich treści jak audycje na żywo czy transmisje z wydarzeń.”

Stosownie do art. 7 ust. 1 dyrektywy „Państwa członkowskie zapewniają bez nieuzasadnionej zwłoki, by usługi świadczone przez dostawców usług medialnych podlegających ich jurysdykcji stawały się, z zastosowaniem proporcjonalnych środków stopniowo i w sposób ciągły coraz bardziej dostępne dla osób z niepełnosprawnościami.”

Z kolei, zgodnie z art. 7 ust. 3 dyrektywy „Państwa członkowskie zachęcają dostawców usług medialnych do opracowania planów działań w zakresie zapewnienia dostępności na rzecz stopniowego i coraz większego udostępniania usług osobom z niepełnosprawnościami. Plany takie są przekazywane krajowym władzom lub organom regulacyjnym.”

Naszym zdaniem, zawarta w projekcie ustawy regulacja nie uwzględnia możliwości nadawców, zarówno jeśli chodzi o koszty stosowania udogodnień, jak i możliwości stosowania poszczególnych rodzajów udogodnień w zależności od charakteru danego programu telewizyjnego rozpowszechnianego przez nadawcę, na co zwraca uwagę znowelizowana dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych.

Możliwość zastosowania danego rodzaju udogodnienia, poziom trudności technicznych w jego zaaplikowaniu oraz wysokość kosztów zależy od rodzaju audycji, a co za tym idzie charakteru (specjalizacji) danego programu telewizyjnego.

Projekt nie uwzględnia tej specyfiki prowadzenia działalności przez nadawców, przewidując jedynie zwiększenie poziomu wymaganych udogodnień w odniesieniu do wszystkich programów telewizyjnych.

Co więcej, projektowana treść art. 18a nie zawiera delegacji ustawowej dla KRRiT do wydania rozporządzenia wykonawczego wprowadzonej nowelizacją urt z dnia 22 marca 2018 r. (obecnie art. 18a ust. 2 urt). Przyjęcie takiego rozwiązania oznacza, że w przypadku zachowania zwiększonych udziałów % udogodnień w latach w latach 2025 – 2028, co uważamy za nieuzasadnione, nie będzie podstawy prawnej dla KRRiT do wydania szczegółowego rozporządzenia, które określa m.in.

- a) rodzaje udogodnień dla osób niepełnosprawnych oraz udział poszczególnych rodzajów tych udogodnień w łącznym czasie nadawania, w zależności od pory emisji, charakteru i rodzaju programu, uwzględniając przy tym potrzeby osób niepełnosprawnych z powodu dysfunkcji narządu wzroku oraz osób niepełnosprawnych z powodu dysfunkcji narządu słuchu i możliwości nadawców w tym zakresie, jak również rozwój technik przekazu i udogodnień dla osób niepełnosprawnych;
- b) niższy udział w programie telewizyjnym audycji zawierających udogodnienia dla osób niepełnosprawnych, uwzględniając liczbę mieszkańców w zasięgu programu, udział programu w widowni, rodzaje stosowanych udogodnień dla osób niepełnosprawnych, sposób rozpowszechniania i specjalizację programu, uwzględniając potrzeby odbiorców i możliwości nadawców.

W naszej ocenie warte podkreślenia jest również to, że nowe regulacje dotyczące udogodnień zaczęły obowiązywać od 1 stycznia 2019 r. i wydaje się, że potrzebna jest ocena ich skuteczności i realizacji w dłuższej perspektywie czasowej. Takie podejście znajduje odzwierciedlenie w art. 4 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. zmieniającej urt, zgodnie z którym w 2025 r. Przewodniczący KRRiT przedstawi Sejmowi, Senatowi oraz ministrowi właściwemu ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego informację o realizacji przez nadawców obowiązków dot. zwiększania poziomu udogodnień dla osób niepełnosprawnych oraz o możliwości dalszego zwiększania poziomu tych udogodnień w kwartalnym czasie nadawania programu. Wprowadzenie zwiększonych poziomów udogodnień w projekcie ustawy, bez przeprowadzenia analiz i oceny wymogów w kształcie obowiązującym od początku bieżącego roku, uważamy za przedwczesne.

Biorąc pod uwagę powyższe zastrzeżenia oraz przedstawione argumenty, postulujemy powstrzymanie się z wprowadzaniem zmian do urt w wersji przewidzianej w art. 22 projektu ustawy.

Konfederacja Lewiatan, KL/34/13/DG/2019

